

Datum

1 april 2019

Geachte woordvoerders ondermijning en milieu,

Afgelopen 28 maart [informeerde minister Grapperhaus](#), mede namens de staatssecretaris van Infrastructuur & Waterstaat, uw Kamer over zijn toezegging met een structurele oplossing voor het drugsafvalprobleem te komen. Kort gezegd komt de oplossing van de minister op het volgende neer: drugsafvaldumpingen zijn een lokale aangelegenheid waarvoor de gemeenten en provincies de verantwoordelijkheid dragen, maar uit coulance biedt het Rijk 200.000 euro om de komende twee jaar te overbruggen. Provincies en gemeenten kunnen deze twee jaar benutten om zelf met een financieringsoplossing te komen.

Drugsafvaldumpingen groeiend probleem van ondermijnende drugscriminaliteit

Het IPO, UWV en de VNG, als vertegenwoordigers van de lokale overheden, zijn verbaasd over deze opstelling van het Rijk. Door om te beginnen hiermee alle verantwoordelijkheid van zich af te werpen, laat het Rijk de burger in de kou staan. Men wijst naar de lokale overheden terwijl de drugsafvaldumpingen juist een uitvloeisel zijn van een groot (en groeiend) probleem met een internationaal karakter, namelijk de ondermijnende drugscriminaliteit. Het internationale karakter van het probleem wordt ook benadrukt door het ministerie van J&V in haar communicatie met de Tweede Kamer. Ondermijning is dus allesbehalve een lokale aangelegenheid. En het dragen van de gevolgen van drugsdumpingen is allerm minst een verantwoordelijkheid van burgers. Een overtuiging die recent is bevestigd door de Raad van State.

Voorgestelde Rijksregeling schiet tekort

Wel komt het Rijk de lokale overheden 'als doekje voor het bloeden' tegemoet met een eenmalige bijdrage van 200.000 euro. Voor de totstandkoming van dit bedrag verwijst de minister naar een onderzoek dat in opdracht van een interbestuurlijke werkgroep is uitgevoerd. Daarbij wordt gesteld dat dit onderzoek de directe kosten van drugsafvaldumpingen op particuliere grond 100.000 tot 200.000 euro per jaar schat. Dit betreft echter alleen de dumpingen waarvoor subsidie is aangevraagd door en toegekend aan particulieren. Dumpingen waarvoor geen subsidie is aangevraagd of waarvan gemeenten de kosten hebben gedragen, vallen daarbuiten. De onderzoekers geven aan dat op basis van de beschikbare informatie deze kosten mogelijk oplopen tot 500.000 euro per jaar voor particulieren. Daarbij is het onderzoek gebaseerd op cijfers uit 2017, een jaar waarin er 206 dumpingen zijn geregistreerd. Uit een recente rapportage van de politie blijkt dat dit in 2018 is opgelopen tot ruim 300, een explosieve toename, die zich bovendien als een olievlek over het land verspreid.

Rijk ontloopt verantwoordelijkheid

Het afgelopen jaar hebben het IPO, UWV en de VNG in eerdergenoemde werkgroep en het Bestuurlijk Omgevingsberaad geprobeerd om samen met de ministeries tot oplossingen te komen. In de gesprekken die vanaf medio 2018 daarover zijn gevoerd heeft het rijk op geen enkel moment een

constructieve bijdrage geleverd aan de oplossing, anders dan dat elke oplossing waarin het rijk zou bijdragen, onbespreekbaar was. IPO en VNG hebben toen aangegeven dat particulieren niet de dupe mogen worden van deze impasse. IPO heeft daarop opdracht geven aan een onderzoeksbureau om te verkennen of de risico's voor particulieren dan mogelijk verzekeraar zijn. De conclusie daarvan was kort gesteld negatief. De enige oplossing is een landelijk fonds waaruit de kosten worden gecompenseerd. In het Bestuurlijk Omgevingsberaad van 6 maart jl. hebben IPO en VNG voorgesteld om een bestuurlijk verkenner aan te stellen om (bindend) advies uit te brengen over zo'n fonds. Hiermee hebben toen alle partijen, inclusief het ministerie van I&W en J&V, ingestemd. J&V heeft deze toezegging later evenwel ingetrokken dan wel ontkend dat een dergelijke afspraak is gemaakt.

De maat is vol

Wat ons betreft is de maat vol. De totale directe kosten voor het opruimen van drugsafval moeten – zeker gelet op het stijgende aantal dumpingen - worden geschat op 2 tot 2,5 mln euro per jaar. Dit is exclusief de kosten die gemeenten, provincies en waterschappen maken voor bijvoorbeeld de inzet van eigen personeel, brandweer en omgevingsdiensten. Verreweg het grootste deel van de opruimkosten wordt dus gedragen door gemeenten. Zij zijn bereid dat ook te blijven doen.

Hulp van de Kamer nodig

Maar wij willen dat ook het rijk hierin zijn verantwoordelijkheid neemt door via een landelijk fonds structureel bij te dragen aan volledige compensatie van particulieren en een gedeeltelijke compensatie van de meest gedupeerde decentrale overheden. Het kabinet geeft niet thuis. Daarom dringen wij er op aan dat u bij het VAO georganiseerde criminaliteit en ondermijning aanstaande donderdag een motie indient om de regering op te dragen structureel één miljoen euro per jaar hiervoor te reserveren. Gelijk aan de regeling zoals voorheen.

In de toekomst zou er eventueel gekeken kunnen worden naar de mogelijkheid om het fonds te vullen met afgepakt crimineel vermogen. Voor nu is het zaak om snel duidelijkheid te scheppen voor alle betrokken partijen en in elk geval particulieren niet tussen wal en schip te laten vallen. Dit met de aantekening dat gemeenten en provincies de resterende middelen uit de tijdelijke regeling zullen blijven inzetten om gedupeerden te compenseren.

Met vriendelijke groet,

Richard van Vliet
Lobbyist
VNG Concernstaf